

FÜGGETLEN MAGYARSÁG

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Mátyás király-tér 10. szám.
Telefonszám: 164

Felelős szerkesztő:

DR. KNÉZY LEHEL.

Egy szám

12

fillér.

Lapkiadó:

DR. BAJAI ERNŐ.

Előfizetési árak:

Helyben negyedévre 8 pengő
Vidékre negyedévre 8

Az új Szent Szövetség.

Mostanában alig mulik el nap, hogy az egyik vagy másik európai kormány válasza ne futna be a francia külügy-minisztériumba feleletül Briand „Európa-szövetség” tervére. Első mondati valamennyi válaszejegyzéknek „örömmel elfogadják”, „élén en üdvözlük” Briand javaslatát, de a bevezető mondatokat hamarosan követik olyanok, melyek kifogásokat, módosításokat, fenntartásokat, feltételeket, indítványokat tartalmaznak s alaposan kiforgatják a tervezetet eredeti formájából. Mindezeket csak újabb nehézségeket gördítnek a kormányok a terv megvalósítása elé, kivéve a kisántantot, melynek államai a legnagyobb lelkesedéssel helyeselték Briandnak. S azt sem lehet mondani, hogy ez a lelkesedés nem őszinte. Hiszen a három kisántant állam jól tudja, hogy Briand Páneurópiájának valódi célja: a mai európai határok megrögzítése. Ez pedig mind Franciaország, mind a kisántant főerdeje. Manapság azonban már bajos volna kétségbevonni: a revízió gondolata egyre szélesebb körökben talál megértésre az Océanon innen is, túl is. Éppen ezért kell nekik az „Európa-szövetség”, mely azután deklarálná a békeszerződések változhatatlanságát.

A háborúk után a győzteseknek természetesen mindig minden törekvésük odairányult, hogy a békeszerződések eredményeit teljes egészükben fenntartsák.

Ezért mindig inkább a győztesek voltak azok, akik a nyert háborúk után keresték a barátokat, kötötték a szövetségeket.

A napoleoni háborúk után 1815-ben, a bécsi békekonferencián rendezték az európai helyzetet. A bécsi béke rendelkezései közül is a legtöbb egyoldalú, csak a győzők érdekeit szolgáló paragrafusokat tartalmazott. Csak úgy, mint a világháború után páris környéki békék szabványai. A bécsi konferencia Clemenceauja Metternich Klemen herceg osztrák kancellár nem is tartotta a békeszerződés papíros okmányait elegendő biztosítékul az elért eredmények számára, hanem a cél érdekében megalakította a Szent Szövetséget. Európa minden egyes állama tagja volt ennek a szövetségnek, mely évenként rendszeresen megtartotta konferenciáit, hol az európai fejedelmek és miniszterei megtárgyalták a kontinens ügyeit. A szövetség megalakításakor Metternich sem volt hiányában a hangzatos, szép jelszavaknak, de a szövetségnek még sem volt más célja, mint a bécsi béke változatlan fenntartása.

Tulajdonképpen Metternich Szent Szövetsége mintája után próbálta Briand az ő Európa-Szövetségét létrehozni. S bizonyára nem hagyta figyelmen kívül: a Szent Szövetség korában az alapító állam, Ausztria viselte Európa hegemóniáját. Az Európa-Szövetség is fel-

tétlenül hegemóniára juttatná Franciaországot, a kezdeményező hatalmat.

A Népszövetség tehetetlenségének főoka, hogy néhány nagyhatalom tartja az egész szövetséget kezében s minden egyes kérdésben nem a jog, a méltányosság, hanem a nagyhatalmak akarata a döntő. De a nagyhatalmak túlben vannak, egymást kiegyensúlyozzák s így hegemóniáról egyik javára sem lehet beszélni. Briand Európa-Szövetsége, ez az új Szent Szövetség következtében azonban kétségkívül nyomasztó francia hegemónia nehezédnek az egész kontinensre. A francia politikát pedig mindig az a szellem hatja át, mely éles ellentétben van a békerevizióra irányuló törekvésekkel s így az új Európa-Szövetség is csak a mai határok megmerevítését jelentené. Az az óriási méretű gazdasági válság, mely ma Európának majdnem minden államát krízisben tartja, pedig minden biznnyal szükségessé teszi az európai államok együttműködését. De nem abban a formában, ahogy Briand tervezi. Az európai államoknak más utat kell találniuk egy olyan szövetségnél, mely nem sokat segítene gazdasági helyzetünkön, hanem csak Franciaország tulsúlyát fokozná fel nagy arányban. Most jelent meg nemrég Halmos Elemér nyug. államtudós könyve, mely Briand tervét elveti s helyett a Népszövetség európai osztlányának felállítását javasolja. Halmos Elemér ma joggal számíthat Európa első 8 vagy 10 gazdasági szakértője közé és terve nagyon érdekes, de a Népszövetség aligha tudna megérteni nyujtani Európa talpraállítására. Hiszen az egész Európa-Szövetség tulajdonképpen burkolt bevallása a Népszövetség tehetetlenségének, a Népszövetség csodájának, mert Európa államainak nem volna rá szükség, ha a Népszövetség elvégzi a feladatát, 11 évvel ezelőtt tartotta e tiszteletre méltó testület első közgyűlését Genfben, de a lefolyt 11 év alatt legfeljebb a retorika fejlődésében vettek ki előkelő szerepet a népszövetségi konferenciák, de édes keveset oldottak meg azokból a problémákból, amelyek nek eldöntésére életre hívták.

A leszerelés, a vám-kérdés megoldása, Európa népeinek egymáshoz közelebb hozása, ezek a főpontjai az európai kormányok válaszejegyzékeinek. De ezeknek a kérdéseknek már rég letárgyaltak kellene lenniök, ha a Népszövetség feladata magaslátán áll. De az tehetetlen és béna. Valószínűleg azért nem helyesli a legtöbb válaszejegyzék, hogy az új Európa Szövetség lemásolja szervezetében a Népszövetség szervezetét. Tartanak tőle, hogy ebben az esetben éppen olyan tehetetlen és béna lesz.

Csehszlovákia ajánlotta Briandnak, hogy állítsanak fel egy „állandó bizottságot”, mely a beérkezett válaszokat átvizsgálná, az alapszabályokat elkészítené s általában az előmunkálatokat elvégezné. Lehet, hogy elfogadják a csehek tervét, hiszen a beérkezett válaszok után nem nagy kedve lehet

Briandnak az egész do'oghoz s így hagyni fogja, hogy egy ilyen „állandó bizottság” posványába kerüljön az ügy. Pedig a nagy beharangozás, sajtókür-

tólés, a remények feleségázása után elég silány eredmény, mindössze egy bizottság létrejötte. Parturium montes, nascetur ridiculus mus.

Támadás Maniu ellen felekezeti alapon.

Az Univerusul elpanaszolja, hogy a görögkeleti egyház a görögkatolikus Maniu uralomrajutása óta egyik megáláztatást szenvedte a másik után. Nagy-szebenben az erdélyi ortodoxia székhelyén, a katonai hatóságokat kivéve, most már törög katolikus főnöke van a közigazgatásnak, törvényszéknek, pénzügyigazgatóságnak, agrárhivatalnak, vendőrségnek, tanfelfügvelőségnek, postának és vasutnak. A görögkatolikus agrárhivatali főnök kisajátította az agrár reform során Nagydísznód 100 községétől elvett és a nagvszebeni érsekségnek ajándékozott erdőt is oda-

ítelte a szomszédos román községeknek. Az érsek panasszal fordult a királyhoz papjait pedig kijelentették, hogy mind kilépnek a nemzeti parasztpárt-pártból, ha az érsekség ki nem kapja az erdőt.

Az Univerusul kijelenti, hogy a magyar állam soha egy tenyérnyi földet nem adott a görögkeleti egyháznak, a görögkatolikus azonban óriási birtokokkal látta el s most a Maniu kormány ugyancsak kedvezményben részesíti a görögkatolikusokat, holott az uralkodó államvallás a görögkeleti.

Nagy részvét mellett temették el dr. Kiss József bácsalmási ügyvédet.

Az elhunyt vagyona felét a Madarason létesítendő árvaház céljaira hagyta végrendeletileg.

Óriási részvét mellett temették el Madarason szerdán délután a váratlanul, sebészi műtét után elhalt dr. Kiss József bácsalmási ügyvédet, tb. vármegyei ügyészt, megyei törvényhatósági bizottsági tagot. Holtestét kedden este 8 órakor vitte hullaszállító autó a fővárosból Madarasra. A nagy munkaidő ellenére az egész község apraja-nagyja elkísérte a szülőfalujába kivánczó ügyvédet utolsó útjára.

Dr. Kiss József bácsalmási ügyvéd, Madarason operáció után meghalt.

A temetésen részt vettek a megye képviselőitében dr. Poór Béla megyei tiszti főügyész, dr. Szalay Tibor vármegyei aljegyző, a bajai ügyvédek képviselőitében dr. Knézy Lehel bajai ügyvéd, a bácsalmási társadalom minden szármotvőitényezője megjelent, ott volt Guttvein Fülöp bácsalmási tb. főszolgabíró, Gulyás József főtanácsos, dr. Sztankó Lajos kir. járásbíró, az ügyvédi kar teljes számban, Kóhány Márton szövetkezeti igazgató, dr. Goschy Ferenc bácsalmási tiszti járásorvos, vármegyei tb. főorvos, az iparostület, a dalárda küldöttsége és még számosan. Bácsalmás község egész társadalmából.

A ravatalt a község templomában állították fel s ott szentelte be a községi plébános a kopsorsót A dalárda a „Mért oly boros” kezdte ü gyászdalal búcsuzott el tőle.

Hosszan kinyúló menet kísérte az-

után a halottat a templomból ki a temetőbe, ahol ügyvédkatársai nevében dr. Ternesz András búcsuztatta el. Nagyon kedves gondolata volt beszédének, hogy felelevenítette egyik gyermekkori olvasmányát, mely azt tartalmazta, hogy az egyszeri ember bíró elé idéztetvén, elszaladt három jóbarátjához tanácsért; az egyik rögtön cserbenhagyta, a másik csak a bíró ajtajáig kísérte, a harmadik azonban bement vele a bíró elé és ott segítte neki, hogy a bíró jóindulatát megnyerje.

Igy járt most dr. Kiss József is, akit a nagy, az örök bíró elé hivatott az Ur szava.

Az első barát, a vagyon, a halál pillanatában cserben hagyta, a második csoportba tartozó barátok: a gyászkíséret eljötték vele a sir szájáig, de a harmadik csoporthoz tartozó jóbarátok: az ő nemes, jó cselekedetei elkísérték az Ur elé, hogy könnyű igaz ítéletet nyerjenek számára. Utolsó tetteivel is örök emléket állított magának, mert jelentékeny vagyonának fele részét a Bácsmadarason felállítandó árvaház javára hagyta, fele részét pedig saját árvájának hagyományozta.

A bácsalmási iparostület nevében annak elnöke, Becker Mátyás búcsuztatta el a halottat.

Bácsmadaras községe nemes szellemről tanúságot tett, amikor az új kor annyira fontos intézményét a levante intézményt: például szolgálható áldozatkészséggel felkarolta, de a madarasi ifjak is bizonyágot tettek szorgalmukról, hazafiasságukról, amikor a leveleintézményben olyan szép kötelességtudással vettek részt és nagy eredményeket értek el.

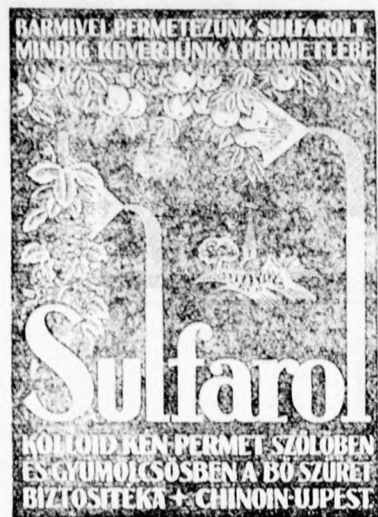
Dr. Kiss József ennek a községnek a szelleméből táplálkozott egész életében és ehhez méltó humanitárius gondolattal alapította meg a nevét hird-

Az ajándék fényképezőgépek megérkeztek,

szétosztásuk az ismert módon megkezdődött.

Bárki kaphat belőle a

Városi Drogériában, Baja Vörösmarty Mihály-utca 1. szám. — Telefon 350.

Szőlőben és gyümölcsösben fellépő lisztharmit betegség ellen kedvezményes áru SÜLFAROLT-t használjunk, melyet fél százalékos arányban a bordói léhez keverünk. Főraktárban beszerezhető:

Városi Drogériában Baja,
Vörösmarty Mihály-u. 1. — Tel. 350.

tendő árvaházat. Vagyona felét Madaras községre hagyta az ottani árvaház felépítésére, amely árvaházat az ő nevével fogják elnevezni.

A vagyoni leltárt csütörtöknön vették fel Madaras község előjárósága és képviselőtestülete nevében.

Madaras község külön gyászjelentéssel búcsuzott el nagy fiától és osztatlan részvétellel kísérte örök nyugalomra.

Dr. Kiss József Madarason született 1881-ben. Középiskolai tanulmányait Kalocsán, a jogot Budapesten végezte. Az ügyvédi oklevelet 1910-ben szerezte meg. Bácsalmáson nyitott ügyvédi irodát. 1913 óta vármegyei tb. ügyész. A háborút végig a fronton töltötte és mint tartalékos főhadnagy szolgált. A fronton kitüntetéseket kapott. A jánoshalmi, mélykúti és bácsalmási hitelszövetkezetek, az Almásjárasi Takarékpénztár r-t. és a Katymári Takarékpénztár r-t. ügyésze, a bácsalmási ipartestület hatósági biztosa és az Uri Kaszinó alelnöke volt.

Halálos fürdőzés.

Agyszélhűtésben meghalt a Duna tulsó partján egy itt nyaraló budapesti építész-vállalkozó.

Halár Pál 67 éves budapesti építész-vállalkozó Baján nyaral a családjával. Csütörtöknön délelőtt kiment feleségével a Duna tulsó oldalára fürdeni és napfürdőzni. Délután három óra tájt kijött a vízből s mivel nagyon melege volt, elhatározta, hogy felmegy Karajkó Kálmán révész csárdájába, ahol a nagy melegben egy pohár sörrel akarta szomját elverni s magát lehűteni.

A csárda közelében járt már az előtte haladó feleségével és a társaságukban lévő kisleánnyal, amikor Halár Pál hirtelen rosszul lett és elvágódott. A feje megfeketedett, a mellén kékes vérfoltok keletkeztek. Felesége sikoltására összefutottak a fürdőzők. A még életben lévő Halár Pált levitték a Duna partra s motoros csónakon áthozták a hajóállomás előtti partra. Kihívták a mentőket, akik kivitték a kórházba. A kórház ajtajában azonban a hordágyon meghalt. Agyszélhűtés és szívbénulás ölte meg.

Románok a bulgárok ellen.

Az utóbbi napokban több bolgár léggömb jelent meg a dobrudzsai román-bolgár határon, ahol most román részen az erdőségeket vágják azért, hogy ne legyen buvóhelyük a komitációnak. A repülő Várnából jöttek és fényképfelvételeket csináltak. A bukaresti lapok nagy lármát csaptak ezzel az esettel kapcsolatban s megírják, hogy bolgár légi kémkedés folyik Románia ellen.

Az amerikai szlovákok mozgalma és a csehek.

A felvidéki szlovák lapok bőségesen megemlékeznek arról a mozgalomról, amelyet az amerikai szlovák autonomisták folytatnak a pittsburgi szerződés törvénybeiktatása és a Felvidék autonómiája érdekében. Megírják a lapok, hogy az amerikai szlovák kongresszuson munkaprogramot dolgoztak ki, amelyen elhatározták, hogy a Tuka-pör lefolyását angol és franciányelvű röpiratokban fogják megismertetni a világgal. Az amerikai tót ligának ez a megnyilatkozása érthető idegességet váltott ki a „becsehelt tótok”

közt és csakhamar gondoskodtak arról, hogy az amerikai szlovákok egységes megmozdulása csak a szlovákság „jelöntéktelen részének” megmozdulását jelenti. Most a cseh lapok azt írják, hogy a tótok ligájában csak ötezer amerikai tót szerepel, míg egész Amerika területén több, mint 750 ezer szlovák él. Kétségtelen, hogy az amerikai szlovákok között szakadás lesz. Egy töredék a csehekhez csatlakozik, de a szlovákok nagy tábor a Felvidék autonómiájáért száll sikra.

A malomszövetség bajai és bácskai fiókja boletta-értelmezési szemináriumot rendezett Baján.

A Bácsbodrog vármegyei Malomszövetség bajai és bácskai malomtulajdonos tagjai kedden délelőtt 8 órától déli 12 óráig ülést tartottak a Központi Szálloda éttermében. Az ülésen Köbbling Ernő malomtulajdonos elnököt s azon részt vett dr. Flórián Géza ügyvéd, a malomszövetségi fiók ügyésze is. Az értekezleten elnököl Köbbling Ernő ismertette a boletta-törvény végrehajtási rendeletét. Ez a rendelet vasikos könyv, amelynek átoltvasása külön farsztó studium volt. Miután a megye területén gazda-malomtulajdonosok is vannak, akiknek nem áll az idő rendelkezésükre ilyen törvénytárgyarázó studiumok végzésére, azért az egyöntetű eljárást közös értekezleten világították meg az új helyzetet, amit a boletta teremtett s hogy mit szabad és mit nem ezután tenniük. Ugyancsak az értekezlet elé tárta Köbbling Ernő a boletta-törvény végrehajtásával kapcsolatban a pénzügyigazgatóság utasításokat is, mert a malmosok hétfőn délelőtt 8 órától délig viszont a pénzügyigazgatóságon tárgyal-

tak a boletta által teremtett új helyzetről és az ellenőrzés mikéntjéről, hogy amennyire lehet mégis elkerüljék a malmok zaklatását.

A pénzügyigazgatóság tárgyalásánál az ütköző pontot az képezte, hogy a malmokban későbbi eladásra tárolt gabona után mikor kell fizetni a bolettát. A pénzügyigazgatóság álláspontja szerint azonnal, amint beviszik a gabonát a malmok silójába, a malmosok viszont azt az álláspontot képviselték, hogy akkor, amikor megtörténik a fél kivánságára a napiár szerinti elszámolás.

A Központi Szálloda éttermében megtartott malmos-értekezlet úgy határozott, hogy a vámöröl felek orientálására minden malom azonos szövegű Tájékoztató-t fog kifüggeszteni, amelyek közölni fogják azt, hogy egy métermáza búzából — ha az a kikötött fajszulyu — hány kg. dupla nullás, hány kg. 0g és hány kg. kenyérlisztet kap az illető, amire a malom egyébként azonnal is hajlandó átcserelni.

Felfüggesztették Székesfehérvár autonómiáját?

Átvizsgálják Székesfehérvár utépítéseit, középítkezéseit és közműveit. — Zavaros Aladár polgármestert a székesfehérvári kórházba szállították. — Gyanusan kezelte a közpénzeket a székesfehérvári polgármester.

— Székesfehérvári levelezőnkől. —

Székesfehérvárott a Zavaros Aladár-féle ügy bogozása során most pattant ki, hogy a polgármester a népjóléti miniszter által a város szegényei részére küldött segélyt eltüntette. A polgármester az összeggel a főispán többszöri sürgetésére sem számolt el: az elszámolást végül is csak az utolsó pillanatban nehezen szerzett kölcsönökkel tudta rendezni.

Székesfehérvárott az a hír is elterjedt, hogy a Prohászka Ottokár-féle templom emlékbizottság pénzügyi ügyében, amelybe Zavaros Aladár is befolyt, bizonyos hiányok mutatkoznak. Ezen hír valódiságáról nem lehetett meggyőződést szerezni. Kérdést intéztek többekhez ez ügyben, de mindenki kategorikusan elzárkózik a felvilágosítás elől. Általában azt is mondják, hogy mindössze néhány ezer pengő hiányról van szó. Utólag megállapítást nyert, hogy a hiányzó összeg 8000 pengő. Ezt a külön alapon lévő tételt eddig ismeretlen módon tüntették el. A Prohászka emlékbizottság még nem tett feljelentést ebben az ügyben.

Dr. Vojnics Ferenc bajai polgármester, vizsgálóbiztos gróf Széchenyi Viktor főispán társaságában autón Fehérvárcsurgóra utazott s felkereste gróf Károlyi Józsefet. A polgármester utját Károlyi gróf segítőakciójával hozták kapcsolatba. Károlyi József gróf ugyan is képviselői fizetését a fehérvári szegények segélyezésére a polgármester rendelkezésére bocsájította.

Dr. Vojnics Ferenc polgármester hivatalos helyiségét a városháza alá a vármegyeházára tette át s ott folytatja tovább a kihallgatásokat. Dr. Vojnics

selőjét. Ezek a kihallgatások kapcsolatosak a városi építkezések iratainak tanulmányozásával, mert vannak egyes homályos pontok, amelyekre a városi számvevőség tagjai tudnak felvilágosítást adni.

A városi iratok elégetésének tanuit is kihallgatta dr. Vojnics vizsgálóbiztos.

A székesfehérvári közönséget nagy izgalomban tartja az ügy: a vizsgálat egyes mozzanatai pillanatok alatt válnak ismeretessé, mindenütt azokat tárgyalják, egyben régi ügyeket elevenítenek fel, amelyek a maguk idején nagy izgalmat keltettek. Az éhes szenczió halotti tortól a két letartoztatásban lévő főtisztviselő felett.

A vizsgálóbíró autón két detektívvel és Varga műszaki tanácsossal kiment Mór-ra, ahol a híres móri szőlőhegyen Vargának szép villája van.

A vizsgálóbíró utasítására a detektívek házkutatást tartották a villában. A házkutatásra azért határozta el magát Farkas vizsgálóbíró, mert tudomására jutott, hogy Varga Elemér letartoztatása idején Székesfehérvárott tartózkodott Varga sógornője és a letartoztatás után két nagy bőrdönddel távozott el a városból. Az a gyanu merült fel, hogy a vizsgálat szempontjából fontos iratokat vitt el Varga sógornője a bőrdöndökben.

A detektívek átkutatták a villa minden részét, de néhány kisebb jelentőségű iraton kívül semmit sem találtak. Este fél 8 órakor tért vissza az autó Székesfehérvárra.

Vojnics Ferenc bajai polgármester sorra veszi vizsgálata során a város utépítéseit, az elmúlt esztendőben eszközölt középítkezéseket és bevonja a vizsgálatba a városban működő köz-műveket is, amelyeknél Zavaros Aladár polgármester igazgatósági tagként működött. Vojnics polgármester tisztázní akarja, hogy mi igaz azokból a vádakból, amelyek szerint a polgármester egisz alatt különböző rendelkezéseket történtek az üzemekben is?

Zavaros Aladár polgármestert átszállították az ügyészségi fogházból a Szent György-kórházba, ahol külön szobában helyezték el. A szobát állandó rendőri őrizet alatt tartják. A polgármester a kórházban marad mindaddig, amíg állapotába javulás nem mutatkozik.

Megállapodás történt védője szemé-lyében is. Halász Lajos dr. budapesti ügyvéd látja el Zavaros védelmét.

A székesfehérvári városi hatóság ma az a hír terjedt el, hogy a belügyi kormány felfüggeszti Székesfehérvár város autonómiáját és kormánybiztot rendel a város élére. A hírt illetékes helyen eddig még nem erősítették meg.

Dr. Vojnics vizsgálóbiztos tárgyalta Simon Sándor helyettespolgármesterrel és Lohringer számvevővel. A városi hatóság gyűlést tartott a tisztviselőkar, amelyet dr. Vojnics Ferenc polgármester hívott össze s amelyen sürgős dolgokat beszéltek meg.

Zavaros Aladár védelmét dr. Halász Lajos fővárosi ügyvéd, a Titánpör újságíró vádlottjának védője vállalta. Zavaros Aladár hallatlanul el volt adósodva. Egész évi reprezentációs költséget felvette, sőt 1200 pengős bonja is volt a házipénztárban, ami törvényellenes s a pénztárnoknak saját pénzéből kellett visszafizetnie, hogy elkerülje a fegyelmi vizsgálatot.

Schön és Bajai Haynald-u. 13.
Telefon 26. képviseletei:

Pécsi bányatermékek: **Bécsi**
5 kg-os bricketek gázyári diókoksz
cséplésre, TOJÁS és DUNABRI- az elismert legjobb tüzelőanyag
KETTEK központi fűtés és házi- leszállított áron.
tüzelésre (takaréktüzhelyekhez in-
gyen rostély), KOVACSSZÉN, Beliscei Guttmann-féle
MOSOTT BORSÓ, DARA és **Retorta búkkfaszén**
APRÓSZENEK üzemi célokra. kartellen kívül.

Poroszszen. — Tüzifa vagontételekben.

HÍREK.

— **Meghívó.** A Mansz f. évi július hó 26-án d. u. 6 órakor a Polgári Olvasó-Kör emeleti helyiségében rendkívüli közgyűlést tart. Tárgy: Mansz székház megvétele. A tárgy fontosságára való tekintettel kérem az összes tagok pontos megjelenését. Hazafias üdvözléssel Major Józsefné, Mansz elnök.

— **Felemlik a köztisztviselők szolgálati határidejét.** A kormány-nak eltökélt szándéka, hogy már a legközelebbi időpontban keresztülviszi a köztisztviselők 40 esztendőre meghosszabbított szolgálati idejét. Idáig a főiskolát végzett köztisztviselők szolgálati ideje 30 év volt, míg a középiskolát végzeteké 35 év. A miniszterelnökség a normal statussal kapcsolatban kívánja ezen újítását keresztülvinni. Az államvasutaknál az új tervezet szerint a szolgálati idő tisztelnél 40 év, egyéb kategóriáké 42 év lesz.

— **A megye egészségügye.** Dr. Donhoffer Szilárd vármegyei tisztí főorvos kimutatása szerint Bács Bodrog vármegye területén július 1-től 16-ig a következő járványos betegségek fordultak elő: hasihagymáz Jánoshalmán és Borotán 1-1, vörheny Dávodon 1. Tüdővészben megbetegedett 3, meghalt 2.

— **Uj államtitkár.** Dr. Pettkó-Szandner Aladár népjóléti h. államtitkár, aki több ízben megfordult Baján is, államtitkári címet kapott.

— **Kolduló királyné.** Natália szerb exkirályné, Milán király özvegye Páris utcaán koldul.

— **Bonyhádon is leégett egy tojásraktár.** A Feldmann és Lauber tojásnagykereskedő cég tojásraktára kigyulladt és leégett.

— **Magyarország marhaállománya.** Magyarország szarvasmarha állománya a legújabb adatok szerint 1, 784.633 drb.

— **Apró hírek.** Franciaországban is felemelkedett a dohányneműk árát. — Az amerikai körrepülő versenyen a magyar Risztics utolsónak érkezett be. — Szeged város az Angol-Magyar Banktól 1.600.000 pengős függős kölcsönt vett fel 8 százalékos mellett.

— **70 éven felüli angolok ingyen utazhatnak a villamoson és autóbusszon.** Liverpool város tanácsa elhatározta, hogy kisértékppen megengedi, hogy az agkori nyugdíjait élvező 70 éven felüli személyek ingyen utazhassanak a városi üzem villamosain és autóbusszain. (Követendő példa Erőpa államai számára.)

— **Esett az eső.** Hetek óta nem esett ismét az eső: a tikkadt természet már végenyészet előtt állott. A meteorológiai intézet már két nap óta esőt jósol és csakugyan csütörtökön délután a rekkenő hőség után elborult az ég, de esőre csak éjféltáj került a sor. Nagy vihar tört ki, az ég dörgött, sűrű villanyfény hasította át az eget. Utána félórán szaporán esett is az eső, de ma délelőtre megint olyan száraz lett minden, mint a puskapor. A növényzet azonban egy kis időre felüdült. A kukoricának, krumplinak és veteményeknek, valamint a legelőnek jót tett az eső.

Celluloid ajtóvédők.

Rendeléseket felvesz Polgár Gyula
Türr István-utca 5. Telefon 234.

— **Hősi emlékművet állítanak Kalocsán.** Kalocsa város képviselőtestülete évekkal ezelőtt elhatározta, hogy szobrot állít hősei emlékére. Az emlékmű elkészítésével Sidló Ferenc szobrászművészt bízták meg. A szobor felállítását most fejezték be Kalocsa legszebb helyén: a főszékesegyház előtti téren. A leleplezési ünnepség szeptemberben lesz.

— **100 százalékkal emelkedett az ó burgonya ára** Szabolcs vármegyéből a hosszú idő óta tartó szárazság miatt egyre aggasztóbb hírek érkeznek. A burgonyák korai fajtái már

kezdenek beérni s ilyképpen a rózsa-burgonya apró és satnya marad. A nagy meleg következtében nagy mértékben kezdenek elromlani az öreg burgonyakészletek, úgy hogy azok átválogatása ugyszólván lehetetlen s ennek következtében már a budapesti piacra alig alig kerül öreg burgonya. Ezzel szemben a pékek, kenyergyárak és zuzók burgonyaszükséglete a kenyérfeldolgozáshoz — mivel az új burgonya ezen célra nem használható fel — meglehetősen nagy. Ennek folytán az öreg burgonya ára 100 százalékkal emelkedett.

A régi marhalevelekről leáztatott forgalmi adóbélyegekkal követte el visszaéléseit a katymári községi irnok.

Két és fél évi fegyházat kapott 2700 pengő elsikkasztásáért.

Felebbezés folytán most tárgyalta a pécsi ítélőtábla Imreffy-tanácsa a sikkasztó katymári községi irnok büntnyét.

Petkovich Géza volt szabadkai lakos, egy rendőrnek a fia 1925-ben Katymár község szolgálatába lépett, mint községi irnok. Csakhamar, talán egy év múlva az ellene folyamatba tett büntny miatt fegyelmi vizsgálat is indult meg ellen s a község előjárósága felfüggesztette állásától. Ugyanazon év december havában a község ismét visszavette szolgálatába az elbocsátott irnokot. Mihájlovič István községi főjegyző a marhalevelek kiállításával és a forgalmi adó kezelésével bízta meg. Petkovich néhány hónapos működése alatt a bevételi napló egyes tételeit meghamisította, régi marhalevelekről a forgalmi adóbélyegeket leázta, azokat újból felhasználta s hogy a hiányt ne vegyék észre, az aktákat megsemmisítette. A befolyó állatforgalmi adóból apródonként mintegy 2700 pengőt elsikkasztott.

A múlt év májusában Kapata Ist-

ván bajai pénzügyigazgatásági számvizsgáló felülvizsgálta Katymár község adókezelését s a revízió során felfedezte Petkovich manipulációt és sikkasztásait. A nagy eréllyel lefolytatott vizsgálat során a község háza pincéjében és Petkovich lakásán rengeteg régi marhalevelet és leáztatott forgalmi adóbélyegvet találtak. A fegyelmi vizsgálat lefolytatása után az ügy bünvádi eljárás alá került. Petkovichot letartóztatták és azóta a bajai járásbíróóság lakója. Első fokon a bajai kir. törvényszéki kirendeltség dr. Linzer-tanácsa fnglakozott Petkovich Géva ügyével. A törvényszék büntnynek mondotta ki Petkovich Gézát hivatali sikkasztás büntnyében, amiért két és fél évi fegyházra ítélte. Felebbezés útján most küértül ez az ügy a pécsi ítélőtábla elé. Az iratok ismertetése és a perbeszéd elhangzása után a tábla helybenhagyta az első bíróság ítéletét. Az ítélet ellen dr. Balogh István főügyész helyettes sulyosbításért, a vádlott és védője enyhítésért jelentett be semmisségi panaszt a Curiahoz.

Rádió

Péntek, július 25.

- 3.00: Piaci árak és árfolyamhírek.
- 4.00: Özv. Pósa Lajosné Pósa bácsi meséiből olvas fel.
- 4.45: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.
- 5.00: Perlaky Lajos felolvasása. „A nevelés művészete.”
- 5.30: Az Első Budapesti Citerakör hangversenye.
- 6.30: Tersztyánszky Jenő dr. miniszteri tanácsos felolvasása.
- 7.00: Magyar Imre és cigányzenekarának hangversenye.
- 7.55: Ügetőversenyeredmények.
- 8.00: Magyar hangverseny. A m. kir. Operaház tagjaiból alakult zenekar hangversenye.
- Utána: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek.
- Majd Pataki-jazz a margitszigeti Spolarich-étteremből.

TELEFONHIRMONDÓ: A műsor egész nap azonos a rádióval.

Saját gyártmányu
**lőszörpaszirsziták,
paszlrteknők**
olcsón kapható
UTRYNÁL.

Erzsébet kir.né-u. 38. Tel. 280.

Értesítés!

Értesítem a n. é. közönséget és jóbarátaimat, hogy fiam Goldberger Sándor, július 1-én, Pihászka-u. 3. szám alatt

**étkezőt,
kávézót és falatozót**
nyitott.

Kérem mindazon jóbarátaimat és ismerőseimet, fiamat, illetve bennünket ezen vállalkozásunkban támogatni sziveskedjenek.

Reggel kávé, 10 órai uzsonna, mindenféle hűsítő italok jutányos áron kaphatók. Ebéd és vacsorakosztosok árkedvezményben részesülnek és kívánatra házhoz szállítjuk.

Szives támogatásukat kérem
GOLDBERGER MIKSA.

Zsákot,

ponyvát olcsó szolid árban
kölcson ad

Schön Márk

Baja, Zichy Bódog-tér 2.
(Kakas bolt)
Tóth Kálmán szoborral szemben.

Bérbeveszek

azonnal 2-3 szobás
legálább 500 telekkel,
négyyszögöl
vagy a város közvértlen közelében 5 holdig
földet házzal.

Ajánlatokat „Hosszabb szerződés” jelígre
a kiadóba kérek.

! Jul. 21-től jul. 28-ig,
reggel fél 8 óráig

**Lovassy Ödön és
Dr. Geiringer János**
gyógyszerész patikája tart
éjjeli szolgálatot.

az Ogyelates gyógyszerár
vasárnap délután is nyitvaáll
a közönség rendelkezésére.

Ha épít, építsen

fával égetett téglával,
mert a
salétrommentes.

Hódfarkú és hornyolt cserép
Küttégla
Hatsarkos járdatégák
Mindentéle chamotte tégla.

Cementáruk

Egyszerű cementlapok
Diszes cementlapok
Mozaiklapok
Járdalapok
Kútgyűrűk
Cementcsövek
Cementvályúk
Lábazati kövek
Keresztek
Síremékek
Sírbe fedések
Sírkeretek
Esővízmedencék.

Építési anyagok

la Portland cement
Fehér cement
la Darabos mész
Kavics-homok
Cement festékek
Granitto
Csiszoló anyagok
Biber-Tricosa
Stuccatur nád
Elszigetelő lemez
Kátránypapír

házhöz szállítva, a legjutányosabb
árban ajánl

Grünhút és Társa

Várost troda: Türr István-utca 5. sz.
Telefon 160-111-234.

Uránia, Baja.

Július 25-én, PÉNTEKEN !-! :-: :-: Csak 1 nap!
Délután 6 és este fél 9 órai kezdéssel.

IFJAK! VÖLEGÉNYEK! FÉRJEK! ÖRÖKIFJAK!

Emberek! Rendkívül előadás!

Csak férfiaknak!

Két óra alatt — egész életre fontos, sok érdekes dolog látható és hallható! Nem pornográfia! — Ezen előadást, cenzura-határozat értelmében **nők** még külön előadásban sem nézhetik meg! — Részletes műsor — érthető okok miatt — csak a helyszínen! — Biztosítsa helyét jegyelőrelváltással! — Jegyelőrelvét megkezdődött a mozi pénztáránál!

U-R-A-N-I-A

1930. július hó 26-án, szombaton d. u. 6 s este fél 9 órakor.

A colombia filmgyár két kiváló filmje. A fős.: Jack Holt és Dorothy Revier.

Titkok éjszakája.

Izgalmas dráma 8 felvonásban. Kísérő filmje.

Elvarázsoltt kastély. Falrengető boh. Fős. Louse Fazenda.

1930. július 27-én vasárnap d. u. fél 4, 6 és este fél 9 órakor.

Nagy parádés műsor! A legjobb Harry Liedke film. Nagy parádés műsor!

A FEKETE DOMINO

Vígopera 10 felvonásban. Fős. Harry Liedke, Verebes Ernő, Hans Junkermann és Vera Schmidt. Kísérő filmje:

A SZERENCSE MALAC. Vigjáték 8 felv.

Kedvező idő esetén az esti előadások a kertben.

ETERNIT anyag eladási és tetőfedési vállalat.

ETERNIT PALA CSÖVEK Kéménytoldók Zománclapok.

FIGYELEMBE AJÁNLJUK: hogy a régi cseréptetőzetek széleit és gerincét az általunk alkalmazott módszer szerint valódi Eternit palával szegélyezzük. Ez olcsó, szép és feltétlen viharálló. Nem kell mészhabarccsal ragasztani. Javítgatási költség többé nincs!

CSAK „Eternit” VÉDSZÓVAL JELÖLT PALA ÉS CSŐ VALÓDI.
ETERNIT MŰVEK HATSCHEK LAJOS, BUDAPEST, ANDRÁSSY-ÚT 33. GYÁR: NYERGESÚJFALU.

ETERNIT hullámlemez fedések, vízmentesítő falburkolások.

TUDOMÁSUL ADJUK: hogy bedző, rossz huztelőknek felelősség melletti javítását és átfedését olcsón vállaltjuk

Érdeklődőknek díjmentesen és készséggel állunk rendelkezésre.

ETERNIT UDVAR

BAJA,
BUDAPESTI-UT
TELEFON 290

Báró Guttmann-féle Bellityei retorta faszén Környékbeli (Bács, Pest és Baranya) Főárusítója, BAJA.

Esőrendű

Báró Guttmann-féle Bellityei
kirostált

retorta faszén

nálam lilá, kék és piros színű papírzsákokban
leragasztatlanul,

hogy a vevő a retorta faszén minőségéről meggyőződhessen,

16 pengős árban

kapható házhoz szállítva minden mennyiségben.

Azonkívül elsőrendű fával égetett garantáltan kőmentes
saját égetésű hofehér

meszemet,

amely az országban elismerten a legelső márka.

A legolcsóbb napi árban minden mennyiséget házhoz szállítok.

SPITZER ILLÉS

Telefon 121. s 204 BAJA. Telefon 121. s 204

Bérbe adom vagy eladom

augusztus 1-ére Erzsébet királyné-utca
42. szám alatti

lakóházamat

mely áll 6 szobából, vízvezetékes fürdőszobából, összes melléképítményekből, dísz- és konyhakertből, garázsból és kocsiszinből.

Érdeklődni lehet:

Weidinger Dezsőnél
Szent Antal-utca 17.

Kényelmes ülésű személy-

Autó

helyi és vidéki turákra olcsón bérelhető
Balog Andornánál, Baja, Árpád-utca 6
Telefon 342. sz.

Saját gyártmányú
tők és uborkagyalu
prima minőségben, olcsón
kapható

Utry Pál Fiait

Telefon 280. Alapítás 1895

Autó, Motorkerékpár, Motorcsónak és Stabil- motor-tulajdonosok figyelmébe!

Ajánlják nemcsak magánosok, de többek között: Bugatti, Puchművek R. T. Hupmobile, Steyrművek, Norton, Ford, Indián, Ariel-Morgan-Velocette, Magyarország vezérképviselői is a felsőolaj használatát. Ismertetőt, illetve katalógust díjmentesen küld a „Wing Oil” B-ja és környéke képviselője

Wing Oil

Fränkel Ignác, Baja

Mechanikai műhely. Bpesti-út 16. sz. Raktár.

Corvin-nyomda Baja.

Mátyás király-tér 10. szám. — Telefon 164

Árjegyzékek, körlevelek, meghívók, könyvek, levélpapírok és mindenféle kereskedelmi nyomtatványok legmodernebbül, izlées és művészi kivitelben

csak

a CORVIN
műnyomógépén készülnek

A valódi Hatschek-féle

Eternit Pala és cső Könnyű, törhetetlen, fagy- és tűzmentes.

Főelárusító:
GOLDSCHMIDT LAJOS
utóda,

Zádor Oszkár

Tetőfedési vállalata Baja, Sugovica parton. Telefon 210.

Lerakatok:
Widmann Kálmán, Dezső
Gara.
Liebhauser Lőrinc
Vaskút.
Erdős István
Érsekcsanak.
Kejmar Samuel
Nemesnádudvar.
Wittner Márton
Bácsbokod.
Kovács János
Bátmonostor.